

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 08 stycznia 2020 r.

Poz. 142

UCHWAŁA NR XXXIV.284.S.2019 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 17 grudnia 2019 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwał Rady Gminy Widuchowa podjętych w dniu 28 listopada 2019 r.: Nr XII/84/2019 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz stawki tej opłaty oraz Nr XII/85/2019 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność uchwał Rady Gminy Widuchowa w zakresie:

- 1) § 4 pkt 3, 4 i 6 uchwały Nr XII/84/2019 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz stawki tej opłaty;
- 2) punktu 6c, 6d i 6f objaśnień do załącznika do uchwały Nr XII/85/2019 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części dotyczącej deklaracji stanowiącego załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwały Rady Gminy Widuchowa podjęte w dniu 28 listopada 2019 r.: Nr XII/84/2019 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz stawki tej opłaty oraz Nr XII/85/2019 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – przekazane w dniu 4 grudnia 2019 r. – zostały objęte postępowaniem nadzorczym na mocy art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowe uchwały budziły wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010, z późn. zm.).

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowych uchwał, a o wszczętym postępowaniu powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Widuchowa pismem z dnia 11 grudnia 2019 r. (znak: K.0010.595.AS.2019). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 17 grudnia 2019 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

W dniu 17 grudnia 2019 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie wpłynęło pismo Wiceprzewodniczącej Rady Gminy Widuchowa (znak: OR.0004.1.2.2019) z którego wynika, iż ustalone zasady ilości zużytej wody w kwestionowanych punktach obu uchwał dotyczą sytuacji, gdy występują różnice pomiędzy stanem wodomierza głównego a wskazaniem wodomierzy poszczególnych podliczników, które wynikają z różnych przyczyn, np. nierejestrowany przeciek, który może spowodować zwiększone zużycie wody. Rozliczenie pomiędzy wszystkich właścicieli w równym stopniu w ocenie Rady wydaje się najbardziej sprawiedliwym społecznie rozwiązaniem. Zapis § 4 pkt 6 uchwały Nr XII/84/2019 i punktu 6f objaśnień do uchwały Nr XII/85/2019 dotyczące sposobu ustalenia ilości zużytej wody w przypadku zmiany właściciela nieruchomości dotyczy nieruchomości, które były wcześniej zasiedlone i są wyposażone w wodomierz – w takim przypadku odczyt wodomierza jest możliwy, podobnie jak uzyskanie informacji odnośnie zużycia wody w roku poprzednim. Średniomiesięczne zużycie wody na jednego mieszkańca w wysokości 2,21 m³ zostało obliczone, na podstawie danych liczbowych uzyskanych od Zakładu Gospodarki Komunalnej w Widuchowej, dla społeczności Gminy Widuchowa. Odwoływanie się do przeciętnych norm zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. nie wydaje się być właściwe, skoro przyjęte tam wartości są zdecydowanie bardziej uśrednione niż wartości ustalone dla mieszkańców gminy.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienione uchwały na posiedzeniu w dniu 17 grudnia br. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa uczestniczenia w posiedzeniu.

Kolegium zważyło co następuje.

Uchwały Rady Gminy Widuchowa podjęte w dniu 28 listopada 2019 r.: Nr XII/84/2019 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz stawki tej opłaty oraz Nr XII/85/2019 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sposób istotny naruszają prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności części tych uchwał.

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 6k ust. 1 w zw. z art. 6j ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uchwałą Nr XII/84/2019 Rada Gminy Widuchowa dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, od ilości zużytej wody z danej nieruchomości oraz określiła wysokość stawki tej opłaty. Korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 6j ust. 3e ww. ustawy, Rada Gminy określiła zasady ustalania ilości zużytej wody na potrzeby ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Natomiast na podstawie art. 6n ww. ustawy uchwałą Nr XII/85/2019, Rada określiła wzór deklaracji mający na celu zapewnienie prawidłowego obliczenia wysokości opłaty zagospodarowanie odpadami oraz ułatwienie składania deklaracji.

W § 4 pkt 3 i 4 uchwały Nr XII/84/2019, które zostały powtórzone odpowiednio w punktach 6c i 6d objaśnień do wzoru deklaracji stanowiącego załącznik do uchwały Nr XII/85/2019 zawarte zostały zapisy z których wynika, że dla nieruchomości wielolokalowej, gdy część lokali nie jest opomiarowana, opłata za gospodarowanie odpadami dla właścicieli nieruchomości nieopomiarowanych ustalona w oparciu o przeciętne zużycie wody na jednego mieszkańca, jest powiększona o rozliczoną różnicę pomiędzy odczytem wodomierza głównego z zużyciem wody w poszczególnych lokalach w odniesieniu do całej nieruchomości (pkt 3 uchwały Nr XII/84/2019 i pkt 6c objaśnień do załącznika do uchwały Nr XII/85/2019) i w przypadku różnicy pomiędzy stanem wodomierza głównego, a sumą odczytów z podliczników nieruchomości, różnicę należy rozliczyć równo na wszystkie lokale tej nieruchomości (pkt 4 uchwały Nr XII/84/2019 i punkt 6d objaśnień do załącznika do uchwały Nr XII/85/2019).

Z powyższych zapisów wynika, iż różnica pomiędzy stanem wodomierza głównego a sumą odczytów z podliczników nieruchomości w równym stopniu obciąży wszystkich właścicieli nieruchomości.

W ocenie Kolegium Izby powyższe zapisy wykraczają poza delegację ustawową z art. 2 ust. 3a pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym każdy właściciel lokalu ponosi opłatę w części odpowiadającej stosunkowi ilości zużytej wody w lokalu do ilości zużytej wody we wszystkich lokalach. Wskazana norma nie stwarza podstaw do wprowadzenia innego sposobu rozliczenia różnic pomiędzy stanem wodomierza głównego a sumą liczników poszczególnych lokali, czyli musi być zachowana zasada proporcjonalności zużycia wody przez właścicieli poszczególnych lokali.

Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Oznacza to, że organ wykonujący kompetencję zawartą w upoważnieniu

ustawowym jest obowiązany działać w granicach tego upoważnienia, w tym nie może regulować bądź modyfikować tego, co zostało określone przez ustawodawcę.

W § 4 pkt 6 uchwały Nr XII/84/2019 oraz w punkcie 6f objaśnień do wzoru deklaracji stanowiącego załącznik do uchwały Nr XII/85/2019 zawarte zostały zapisy dotyczące ustalenia ilości zużytej wody, z których wynika, że w przypadku zmiany w trakcie roku podatkowego właściciela nieruchomości ilość zużytej wody ustalona zostanie poprzez wskazanie średniomiesięcznego zużycia wody w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia roku poprzedzającego złożenie deklaracji, w oparciu o wodomierz główny nieruchomości, które były wcześniej zasiedlone i są wyposażone w wodomierz.

Kolegium uznało za niedopuszczalne przyjęcie ustalenia ilości zużytej wody w oparciu o wodomierz główny dla właściciela, który nie zamieszkiwał wcześniej danej nieruchomości, a ilość zużytej wody nie była jego udziałem. Organ stanowiący nie jest uprawniony do takiego sposobu ustalenia ilości zużytej wody w przypadku, gdy właściciel nieruchomości z przyczyn obiektywnych nie dysponuje danymi z wyżej wskazanego okresu.

Zgodnie z przepisem art. 6m ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych (ust. 1), zaś w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana (ust. 2).

Kolegium Izby wskazuje, że stosownie do art. 6n ust.1 pkt 1 cyt. ustawy wzór deklaracji obejmuje objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Regulowanie zaś w objaśnieniach innych kwestii nie znajduje uzasadnienia i wykracza poza zakres kompetencji przyznanych organowi stanowiącemu z mocy cyt. przepisu.

Niezależnie od stwierdzenia nieważności wymienionych uchwał w części objętej sentencją niniejszej uchwały Kolegium sygnalizuje, iż w jego ocenie rubryka E.3 „Liczba osób w gospodarstwie domowym” załącznika do uchwały Nr XII/85/2019 wymaga zawarcia odniesienia, że dotyczy nieruchomości niewyposażonych w wodomierz. Zgodnie z art. 6j ust. 1 pkt 2 ustawy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn ilości zużytej wody z danej nieruchomości oraz ustalonej stawki tej opłaty, a podanie liczby osób nie stanowi danych niezbędnych do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku nieruchomości wyposażonej w wodomierz.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski